

Allmänna grunder för avgifter

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 25.11.2024 § 289
4311/00.02.00/2024

Beredningen ekonomidirektör Helinä Saarela

I enlighet med 22 § i välfärdsområdeslagen beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas i välfärdsområdets organiseringsansvar. Ärendet har beskrivits på motsvarande sätt i 19 § i förvaltningsstadgan för Mellersta Österbottens välfärdsområde i vilken det föreskrivs om välfärdsområdesfullmäktiges uppgifter och befogenhet. I enlighet med 83 § i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesstyrelsen närmare om avgiftsgrunderna och avgifternas belopp. Välfärdsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt som gäller avgifter till en underlydande myndighet.

Grunderna för avgifter för social- och hälsovårdstjänster

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) har ett välfärdsområde rätt att ta ut ersättning av kostnader av ett annat välfärdsområde när kostnader har medförts av att tjänster har tillhandahållits en person som bor i det andra välfärdsområdet. Med kostnader avses de faktiska kostnader som orsakats av att personen tillhandahållits tjänsten, med avdrag för de verksamhetsintäkter som tjänsten medfört.

Grunden för avgifter i prislisiefakturering som baserar sig på prestationsprincipen och användningen av tjänster är i Mellersta Österbottens välfärdsområde ett självkostnadspris som baserar sig på kostnadsberäkning och faktiska kostnader.

Vid prissättning som baserar sig på ett avtal mellan välfärdsområdena kan man som faktureringsprincip i stället för prestationsspecifikt självkostnadspris också använda andra beräkningssätt, till exempel prissättning grundat på kapitation eller någon annan författningsbaserad prissättningsgrund. I regel baserar sig orsaksprincipen och faktureringen ändå på klient- och patientspecifik användning.

Grunderna för räddningsväsendets avgifter

När det gäller grunderna för räddningsväsendets avgifter tillämpas räddningslagen (379/2011), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015) och lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007).

Grunden för avgifter är de produktionskostnader som har medförts. Avgift tas ut i alla situationer som är i enlighet med 96 § i

räddningslagen. För prestationer vars pris det inte har föreskrivits separat om i lagar, tas det ut en avgift som är lika stor som de kostnader som produktionen av prestationen har medfört.

Med återkommande felaktig funktion hos brandlarmanläggning avses mer än två felaktiga brandlarm under de gångna 12 månaderna (inte ett kalenderår). För felaktiga brandlarm tas ut en avgift i enlighet med 96 § i räddningslagen.

Räddningsverket tar ut tillsynsavgifter för tillsynsåtgärder som är i enlighet med kemikalielagstiftningen.

Grunderna för klient- och patientavgifter

Om högsta avgifter inom social- och hälsovårdstjänsterna föreskrivs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992, jämte ändringar) och i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992, jämte ändringar). Ett välfärdsområde kan besluta att det inte tas ut någon avgift för en tjänst eller att en avgift är mindre än vad som har föreskrivits i lag. En del tjänster är avgiftsfria enligt lag. Avgifterna för vissa tjänster regleras av allmänna principer i klientavgiftslagen (2 § i klientavgiftslagen). Den avgift som tas ut för en tjänst får då vara högst lika stor som kostnaderna som medförts av serviceproduktionen.

Kundavgifterna har i Mellersta Österbottens välfärdsområde år 2024 huvudsakligen tagits ut till högsta belopp i enlighet med lagen och förordningen om klientavgifter. Välfärdsområdets klientavgifter är på årsnivå ungefär 25 % av de externa intäkterna och är alltså en väsentlig del av välfärdsområdets ekonomiska hållbarhet. Utgångspunkten för beredningen av prislistan över klient- och patientavgifter för år 2025 är att ta ut klient- och patientavgifterna till högsta belopp i enlighet med lagen och förordningen om klientavgifter. Undantag är besök inom specialistsjukvården för vilka man kan av motiverade skäl i stället för en avgift för poliklinikbesök ta ut en avgift för vårdarbesök. I specialistsjukvårdens jour kan man för ett besök på skötarmottagning, i stället för en avgift för poliklinikbesök, ta ut en avgift för besök hos jourhavande sjukvårdare. När det gäller utlåtanden och intyg inom specialistsjukvården används det dessutom prissättning som baserar sig på omfattningen.

Enligt 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården skall en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Nedsättning och efterskänkande av avgift ska prioriteras i förhållande till utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. Välfärdsområdet kan med motsvarande motiveringar enligt 11 § i lagen också besluta efterskänka eller nedsätta hälso- och sjukvårdens jämnstora klientavgifter. I Mellersta Österbottens välfärdsområde nedsätts inte jämnstora klientavgifter inom hälso- och sjukvården utifrån 11 § i lagen. Som en ändring jämfört med den

tidigare prislistan föreslås det gällande prislistan över klient- och patientavgifter år 2025 att jämnstora klientavgifter inte tas ut av dem som får garantipension, kunder i skuldsanering och de som får grundläggande utkomststöd av långvarig natur.

Dröjsmålsräntan bestäms enligt 4 § 3 mom. i räntelagen.

Förslag till beslut

Välståndsområdesstyrelsen föreslår att välfårdsområdesfullmäktige beslutar godkänna de allmänna grunderna för prislistor och avgifter för år 2025 i enlighet med det ovanstående.

Beslut

Välståndsområdesstyrelsen beslutade föreslå att välfårdsområdesfullmäktige beslutar godkänna de allmänna grunderna för prislistor och avgifter för år 2025 i enlighet med det ovanstående.

Ant. ekonomidirektören föredrog ärendet i början av sammanträdet.